
Beeldkracht

Help jij mee de energietransitie in beeld te krijgen zoals 'ie echt is?

Meld je aan voor 7 januari 2022

---

datum
dec 2021

---

contactpersoon DRIFT
Maria Fraaije
+31 (0) 6 52 38 06 05

De energietransitie heeft menselijkere en inclusievere beelden nodig. Daarom wil DRIFT in samenwerking met partijen uit de energiesector en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie een beeldbank te maken. In dit document staat hoe je kunt deelnemen en wat deelname inhoudt.

fraaije@drift.eur.nl

Dutch Research Institute for Transitions BV

Een sociale onderneming van de Erasmus Universiteit Rotterdam

Kamer T16-36

Postbus 1738

3000 DR Rotterdam

Nederland

tel.: + 31 (0)10 408 8775

mail: drift@drift.eur.nl

KvK nummer: 51760630

Bank: ABN AMRO, BIC - SWIFT : ABNANL2A IBAN : NL57ABNA0619303018

BTW nummer: NL850158928B01

Aanleiding - Context en vraag

Rijen zonnepanelen onder een stralend blauwe lucht, of windmolens voor de ondergaande zon: als het aan Google ligt, is de energietransitie een groengrijze bedoening. De weinige mensen die je ziet, zijn witte mannen in pak. Deze beelden zijn weinig inclusief, en spreken niet tot de verbeelding. Werk jij aan de energietransitie en kan jij ook nooit de juiste beelden vinden om jouw verhaal over te brengen? Doe dan mee aan Beeldkracht, de nieuwe beeldbank voor de energietransitie.

Sinds het energieakkoord van 2013 weten we dat deze transitie als geen ander

reken op een brede achterban: alle burgers zijn welkom om bij te dragen aan de energietransitie. Een belangrijke beweging dus, maar bewapend met alleen technische, ongenuanceerde beelden die bovendien een groot deel van de samenleving buitenspel zetten. Dat moet anders. Maar hoe?

In het nieuwe project 'Beeldkracht: beeldbank voor en door een menselijke energiedialoog' maken we een open-source beeldbank voor de energietransitie. Hoe brengen we eigenlijk energiearmoede in beeld, nu arme mensen steeds armer worden door de energietransitie? Hoe maken we de inductie aansprekend voor Marokkaanse gezinnen die koken op gas? En hoe laten we zien dat we 't toch vooral samen moeten doen?

Activiteiten

Systemanalyse (mei 2022)

DRIFT voert een korte beeldanalyse uit over de beelden die binnen de energietransitie en binnen de deelnemende partijen worden gemaakt. Hierbij zal specifiek aandacht zijn voor de persistente problemen in de beeldtaal van de energietransitie. Hoe wordt de energietransitie afgebeeld? Wie wordt wel afgebeeld, en wie niet? Welke technieken komen naar voren, en wat is het onderliggende bericht dat zij uitstralen?

Deliverable:

- *Een slide-deck met uitkomsten van een beeldanalyse van deelnemende partijen, om te worden gepresenteerd tijdens de transitiearena*

Transitiearena verbeelding van de energietransitie (juni 2022)

In een bijeenkomst met deelnemende partijen halen we de verhalen op die we willen verbeelden in de beeldbank. Hierbij richten we ons specifiek op de wensen van de deelnemers: hoe ziet de toekomst van het energiesysteem eruit, en welk beeld past daarbij? Wie moet er in beeld? Wat moet er worden afgebeeld? Welk bericht moeten de afbeeldingen uitstralen? De deelnemende partijen krijgen hier de kans om hun eigen visie, initiatief, project of onderwerp in te brengen opdat deze later gevisualiseerd kan worden. De bijeenkomst neemt de vorm aan van een *transitiearena*, een beproefde methode gestoeld op transitiewetenschap om transities te versnellen. Na de bijeenkomst wordt er een samenvatting

geschreven, die wordt teruggekoppeld aan de deelnemers. Zodra deelnemers akkoord geven op de verhalen die moeten worden verbeeld, beginnen de ontwerpers met de conceptualisatie.

Deliverables:

- *Transitiearena bijeenkomst van 2-3 uur, op locatie of online, afhankelijk van de covid-19 maatregelen die op dat moment van kracht zijn*
- *Samenvatting van de bijeenkomst*

Schets- en conceptualisatiefase (juni - augustus 2022)

Naar aanleiding van de verhalen die voortkomen uit de transitiearena, gaan de ontwerpers aan de slag met een schetsopzet van de beelden. Deze oriëntatie stemmen ze af met de deelnemende partijen.

Deliverables:

- *Illustratoren sturen schetsen naar deelnemers (aantal beelden ligt aan de mate van cofinanciering in het project – zie ook pagina 5)*
- *Fotografen stemmen concept voor fotoshoot af met deelnemers (aantal locaties, thema's en concepten ligt aan de mate van cofinanciering in het project – zie ook pagina 5)*

Uitwerking (augustus - oktober 2022)

De vormgevers werken hun concepten uit tot beeld.

Deliverables:

- *Illustraties (aantal ligt aan de mate van cofinanciering - zie ook pagina 5)*
- *Foto's (aantal ligt aan de mate van cofinanciering - zie ook pagina 5)*

Verspreiding beeldbank en start reizende tentoonstelling (oktober - december 2022)

Er wordt een (reizende) tentoonstelling ingericht met de gemaakte beelden. Deelnemers worden uitgenodigd voor de tentoonstelling in een afsluitende bijeenkomst. De beelden worden verder online beschikbaar gemaakt op een website. Daar kunnen deelnemers de beelden downloaden en gebruiken onder een Creative Commons license ([CC BY-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/)). De deelnemers krijgen de mogelijkheid om de reizende tentoonstelling onder te brengen op een locatie

naar keuze (bv: in het gebouw waarin de deelnemer gevestigd is of op een evenement).

Deliverables:

- *Afsluitende bijeenkomst met aftrap van reizende tentoonstelling, dialoog en borrel*
- *Website met beelden die vrijelijk te downloaden en te gebruiken zijn onder een Creative Commons license (CC BY-ND 4.0).*

Doe je mee?

In het project willen we samen met mensen die werken aan de energietransitie een inclusieve energie-beeldbank maken. Wat krijg je terug als je deelneemt aan het project?

- **Beelden** (illustraties en/of foto's¹) voor jouw organisatie om te gebruiken onder een Creative Commons License ([CC BY-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/)). Deelname biedt de

---

¹ Het aantal ligt aan de hoeveelheid deelnemers. Des te groter het aantal deelnemers, des te meer beelden er gemaakt kunnen worden.

- mogelijkheid om deze beelden te sturen naar inzicht van de deelnemer, bijvoorbeeld richting een specifiek project, initiatief of thema
- **Vermelding** met naam en logo op de website van de beeldbank
  - **1-2 Inspirerende gezamenlijke bijeenkomsten** met gelijkgezinden om samen vorm te geven aan de energietransitie en hoe deze verbeeld zou moeten worden
  - Kans om de **reizende tentoonstelling** onder te brengen in een locatie naar keuze – bijvoorbeeld in het gebouw van het kantoor van de deelnemer of als onderdeel van een evenement
  - Bijdrage aan het **versnellen van de energietransitie**, middels het maken van aansprekende, menselijkere en inclusievere beelden

Om het project mogelijk te maken is DRIFT bereid tegen een gereduceerd dagtarief te werken, en zijn de illustratoren/fotografen bereid om hun rechten af te staan. Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie legt het financiële fundament van het project, maar om het project te realiseren hebben we cofinanciering nodig. Daarom vragen we deelnemers van de beeldbank om financieel bij te dragen aan het project. Voor elke bijdrage die het project ontvangt, kunnen we meer beelden maken. Hoeveel beelden we maken ligt dus aan hoeveel cofinanciering we ontvangen. In het overzicht hieronder is te zien hoeveel beelden we kunnen maken bij welke mate van cofinanciering.

Mate van cofinanciering (€)	Aantal beelden in de beeldbank	
	<i>Illustraties</i>	<i>Foto's</i>
3000 - 6000	4-8	0-50 (1 locatie)
6000 – 10 000	8 - 16	50-100 (1-2 locaties)
10 000 – 15 000	32-50	100-150 (2-3 locaties)
15 000+	50+	150+ (4+ locaties)

Wil je deelnemen aan het project? Laat het **voor 7 januari** weten door een e-mail te sturen naar fraaije@drift.eur.nl met daarin het bedrag dat je zou willen bijdragen aan de beeldbank.

In mei 2022, wanneer het project wordt gehonoreerd door het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie zal DRIFT die bijdrage factureren.

Tijdsplanning

Het project loopt vanaf mei 2022 en is geraamd te eindigen begin 2023. De projectaanvraag bij het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie wordt ingediend op 12 januari 2022. De commissie heeft vier maanden om het project te evalueren. Bij positieve beoordeling start het project in mei 2022.

Project-organisatie

Dit project is een samenwerking tussen energieprofessionals en de vormgevers. De vormgevers brengen hun expertise in ontwerp en visualisatie, en de energieprofessionals brengen hun visie, kennis en netwerk. De ontwerpers stemmen hun beelden af met de deelnemende partijen, maar behouden creatieve vrijheid. De deelnemende partijen hebben middels 1 feedbackronde ruimte om feedback te geven op de schetsen en concepten van de ontwerpers. De vormgevers hebben de verantwoordelijkheid om deelnemers tevreden te stellen met het eindproduct. Deelnemers krijgen de kans om actief te sturen op de inhoud van de ontwerpen, en kunnen hierbij locaties, initiatieven en projecten aandragen.

Team

- **Maria Fraaije (adviseur/illustrator):** Maria Fraaije is energietransitie adviseur bij DRIFT en illustrator bij Fraaijeboel. In haar werk verhoudt ze zich tot vragen zoals: hoe krijgen we Nederland aardgasvrij? Wat doen we tegen energiearmoede? Daarnaast werkt zij als illustrator in opdracht aan sociale thematiek o.a. vanuit Bouwen aan Talent via het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Je vindt haar werk op <https://www.fraaijeboel.com/commissions>.
- **Munir de Vries (illustrator):** Munir de Vries is illustrator, opgeleid aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Met redactionele ervaring bij onder andere de Correspondent, de Volkskrant, de NRC en de Morgen weet hij als geen ander hoe hij verhaal in beeld moet brengen. Hij richt zijn werk op sociale

thematiek en socio-economische problematiek. Je vindt zijn werk op <http://munirdevries.com/filter/Editorial-Illustrations>.

- **Marleen Annema (fotograaf):** Marleen Annema is fotografe, met brede ervaring bij het fotograferen van o.a. beeldbanken. Zij werkte onder andere voor het Dagblad van het Noorden, het Groninger Landschap, de Volkskrant, het Fries Museum en Staatsbosbeheer. Marleen brengt sociale thema's op een menselijke, aansprekende manier in beeld.
<https://marleenannema.nl/Collecties>

Ondersteund door

- **Carien van der Have (adviseur):** Carien is adviseur duurzaamheidstransities met een MSc industrieel ontwerpen aan de TU Delft. Zij combineert haar kennis en kunde over design-thinking met ervaring in het organiseren van processen rondom transitie.
- **Wouter Mulders (communicatie):** Wouter is communicatieadviseur binnen DRIFT. Vanwege zijn kennis en kunde op het snijvlak van duurzaamheidstransities en communicatie zal Wouter in het project zorgdragen voor het verspreiden en het communiceren over de beeldbank.

Publicatie, vertrouwelijkheid en integriteitscode

DRIFT en haar medewerkers zijn gebonden aan 'De Nederlandse Gedragscode Wetenschaps-beoefening' (www.vsnul.nl/wetenschappelijke_integriteit.html) en aan de Integriteitscodes van de Erasmus Universiteit en haar werkmaatschappijen (www.eur.nl/over-de-eur/strategie-en-beleid/integriteit en www.eur.nl/over-de-eur/eur-holding/integriteitsbeleid/het-integriteitsbeleid). We onderschrijven de 'Verklaring wetenschappelijke onafhankelijkheid' (www.knaw.nl/shared/resources/actueel/bestanden/wetenschappelijke_onafhankelijkheid.pdf)

Over DRIFT

Het Dutch Research Institute for Sustainability Transitions (DRIFT) is een toonaangevend onderzoeksinstituut op het gebied van duurzaamheidstransities. DRIFT staat (inter)nationaal bekend om haar unieke focus op transitie management, een aanpak waarbij wetenschappelijke inzichten over transities door middel van toegepast actie-onderzoek worden vertaald in praktische handvatten en sturingsinstrumenten.

Transitiestudies

Het wetenschapsveld transitiestudies houdt zich bezig met lange termijn veranderingen richting duurzaamheid. Het gaat om toegepast onderzoek met een focus op maatschappelijke vraagstukken en 'transities richting duurzaamheid'. 'Duurzaamheid' wordt daarbij breed opgevat als economische, ecologische en sociale duurzaamheid. Transitiedenken biedt nieuwe perspectieven op complexe sociale en politieke dilemma's rond thema's als financiële instabiliteit, klimaatverandering, participatieve democratie en de verzorgingsstaat onder druk.